Mündəricat

səh.

“2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı....5

İQTİSADİ-STATİSTİK TƏDQİQATLAR

Vahid Novruzov
Azərbaycan iqtisadiyyatının Strateji Yol Xəritəsi və inkişaf....10

Yadulla Həsənli, Gülbala Quliyev
Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının Kobb-Duqlas funksiyası ilə təhlili.......19

Tahir Şükürov
İstehlak bazarında marketinq logistikasının rolu və səmərəliliyi....31

Əli Əliyev
Firmanın innovasiyalı inkişafında qeyri-maddi aktivlərin rolu və onun qiymətləndirilməsinin bəzi məsələləri....39

Vüsalə Teymurova
İnsan kapitalının formalaşmasında təhsilin rolu....43

Xəqani Məmmədov
Dayanıqlı inkişafın göstəricilər sisteminin statistik metodlarla tədqiqi....48

Saleh Mövlamov
Ərzaq təhlükəsizliyinin statistik tədqiqi....54

METODOLOGİYA

Rza Allahverdiyev, Xalıq Nəsibov
Əhali sayının proqnozlaşdırılması üzrə metodoloji yanaşma aspektləri....62

Elçin Hacı
Seçmə statistika müşahidələrinin aparılmasının metodoloji əsasları....70

Zərifə Nağıyeva
Statistik tədqiqatın təşkili məsələləri....79

2016-cı İLİN YEKUNU ÜZRƏ ÖLKƏNİN SOSİAL-İQTİSADİ İNKİŞAFINA DAİR GÖSTƏRİCİLƏR

Makroiqtisadi göstəricilər....87

BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIQ

Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Tahir Budaqovun Banqkokda BMT-nin Asiya və Sakit okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının Statistika Komitəsinin 5-ci sessiyasında iştirakı haqqında məlumat....88

RƏSMİ STATİSTİKANIN İNKİŞAFI

Dövlət Statistika Komitəsində 2016-cı ilin yekunlarına və 2017-ci ildə qarşıda duran vəzifələrə dair geniş kollegiya iclası haqqında məlumat....90

AZƏRBAYCANIN STATİSTİKA TARİXİNİN SƏHİFƏLƏRİNDƏN

Talıblı Böyükağa Mirqasım oğlu (anadan olmasının 120 illiyinə)....92

2017-ci ildə statistika sahəsində beynəlxalq tədbirlər....94

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
NAZİRLƏR KABİNETİ
QƏRAR
№ 517

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2016-cı il

2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı haqqında

"2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasının keçirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 7 sentyabr tarixli 1040 nömrəli Fərmanının 3-cü hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

1. 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi ilə bağlı mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, idarə, müəssisə və təşkilatların fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi məqsədi ilə Əhalinin Siyahıyaalınmasına Yardım üzrə Mərkəzi Komissiya yaradılsın.

2. Əhalinin Siyahıyaalınmasına Yardım üzrə Mərkəzi Komissiyanın tərkibi təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınması 2019-cu il 1 oktyabr tarixli saat 00.00 vəziyyətinə, sorğu yolu ilə aparılsın.

4. Əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə 2018-ci il 1-10 oktyabr tarixlərində Qəbələ rayonunda əhalinin sınaq siyahıyaalınması keçirilsin.

5. Nəzərə alınsın ki, əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsinə yerli icra hakimiyyəti orqanları və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi məsuliyyət daşıyırlar.

6. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin hesablamaları əsasında əhalinin siyahıyaalınması ilə bağlı hazırlıq işlərinin görülməsi və onun keçirilməsi, yekunlarının işlənilməsi, nəticələrinin dərc edilərək yayılması, siyahıyaalmaya cəlb ediləcək şəxslərin əmək və xidmət haqlarının ödənilməsi və digər təşkilati məsələlərin həllini təmin etmək məqsədi ilə 2018-2022-ci illərin dövlət büdcəsində hər il müvafiq məbləğdə vəsait nəzərdə tutulsun.

7. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinə əhalinin siyahıyaalınması ilə bağlı hazırlıq işlərinin görülməsi və onun keçirilməsini, yekunlarının işlənilməsini, nəticələrinin dərc edilərək yayılmasını təmin etmək məqsədi ilə siyahıyaalma qrupunun yaradılmasına icazə verilsin və onun fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə 2017-2022-ci illər üzrə hər il üçün razılaşdırılmış işçilərin say həddi və əməkhaqqı fondu daxilində müddətli əmək müqaviləsi ilə işçilər cəlb olunmaqla təmin edilsin.

8. Siyahıyaalma qrupu aşağıdakı işçilərdən təşkil edilir:

8.1. siyahıyaalma qrupunun rəhbəri;

8.2. siyahıyaalma qrupu rəhbərinin müavini;

8.3. siyahıyaalma qrupu rəhbərinin şəhər, rayon və şəhər rayonları üzrə nümayəndələri (bir il müddətinə);

8.4. baş iqtisadçılar;

8.5. aparıcı iqtisadçılar;

8.6. iqtisadçılar;

8.7. siyahıyaalma məlumatlarının elektron məlumat sisteminə daxil edilməsi üzrə kompüter operatorları (hər 1 milyon əhali üçün 25 nəfər hesabı ilə bir il müddətinə).

9. Əhalinin siyahıyaalınması, o cümlədən sınaq siyahıyaalınmasının başlanılmasına 1 (bir) ay qalmış şəhər, qəsəbə və kəndlərdə orta hesabla 14 min nəfər əhalini əhatə edən siyahıyaalma məntəqələri yaradılsın.

10. Siyahıyaalma məntəqələri aşağıdakı işçilərdən təşkil olunur:

10.1. siyahıyaalma məntəqəsinin müdiri (60 təqvim günü müddətinə);

10.2. siyahıyaalma məntəqəsi müdirinin müavini (60 təqvim günü müddətinə);

10.3. təlimatçı-nəzarətçilər (orta hesabla 5 sayıcıya bir təlimatçı-nəzarətçi hesabı ilə 30 təqvim günü müddətinə);

10.4. sayıcılar (orta hesabla hər 300 nəfər əhaliyə bir əsas və 14 min nəfər əhaliyə bir ehtiyat sayıcı hesabı ilə 26 təqvim günü müddətinə).

11. Siyahıyaalma məntəqələrinin işçilərlə komplektləşdirilməsi rayon (şəhər) məşğulluq orqanlarında işaxtaran kimi qeydiyyata alınmış vətəndaşları, iş yerlərində əməkhaqları saxlanılmaqla yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, bələdiyyələrin, idarə, müəssisə və təşkilatların işçilərini, müəllim və tələbələri, uçot sahəsində səriştəsi olan digər şəxsləri mülki-hüquqi müqavilələr üzrə cəlb etməklə həyata keçirilsin.

12. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi:

12.1. Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırmaqla Siyahıyaalma qrupunun işçilərinin aylıq vəzifə maaşlarının və siyahıyaalma məntəqələri işçilərinin xidmət haqlarının məbləğlərini müvafiq işçilərin vəzifə maaşları məbləğlərinə uyğunlaşdıraraq 1 (bir) ay müddətində təsdiq etsin;

12.2. əhalinin siyahıyaalınması, o cümlədən sınaq siyahıyaalınması ilə bağlı hazırlıq işlərinin görülməsi və onların keçirilməsini, yekunlarının işlənilməsini, nəticələrinin dərc edilərək yayılmasını təmin etmək məqsədi ilə 2018-2022-ci illər üzrə hər növbəti il üçün maliyyə vəsaitinə olan tələbatı müəyyənləşdirib müvafiq büdcə layihəsini hər il iyul ayının 1-dək Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinə təqdim etsin;

12.3. 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasının hazırlanıb keçirilməsi üzrə təqvim planını 2017-ci il fevral ayının 1-dək təsdiq etsin;

12.4. Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanları və elm təşkilatlarının iştirakı ilə əhalinin siyahıyaalınmasının keçirilməsi üzrə siyahıyaalma və sorğu vərəqələrinin layihəsini 2017-ci ilin sonunadək hazırlayıb təsdiq etsin, siyahıyaalma məlumatlarının elektron məlumat sisteminə daxil edilməsi, işlənilməsi və yekunlarının əldə edilməsi məqsədi ilə proqram təminatlarının hazırlanmasını təmin etsin;

12.5. 2019-cu ildə Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasının keçirilməsi qaydalarını 2018-ci il may ayının 1-dək hazırlayıb təsdiq etsin;

12.6. 2018-ci ilin sonunadək əhalinin siyahıyaalınması ilə bağlı şəhər, rayon və şəhər rayonları üzrə təşkilati planların tərtib olunmasını təmin etsin;

12.7. əhalinin siyahıyaalınması, o cümlədən sınaq siyahıyaalınmasının başlanılmasına azı 6 (altı) ay qalmış onların keçirilməsi üçün zəruri olan metodoloji və digər materialların, siyahıyaalma və sorğu vərəqələrinin, habelə əhalinin məlumatlandırılması üçün əyani vəsaitlərin çap edilməsini, reklam çarxlarının hazırlanmasını təmin etsin;

12.8. əhalinin siyahıyaalınmasının əhəmiyyəti, onun mütəşəkkil keçirilməsində vətəndaşların rolu, köməyi və digər məsələlər haqqında respublikanın kütləvi informasiya vasitələrində xüsusi maarifləndirici materialların işıqlandırılması üçün müvafiq tədbirlər görsün;

12.9. siyahıyaalma məntəqələrinin işinə cəlb ediləcək şəxslərin 2019-cu ilin avqust-sentyabr aylarında seçilib təlimatlandırılmasını təmin etsin;

12.10. əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi ilə əlaqədar qarşıya çıxan və bu qərarla tənzimlənməyən məsələlərə dair Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı tələb olunduqda təkliflərini təqdim etsin.

13. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti və Azərbaycan Respublikasının şəhər, rayon, şəhər rayonlarının icra hakimiyyətləri:

13.1. siyahıyaalma ilə əlaqədar hazırlıq və onun keçirilməsi üzrə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin vaxtında və mütəşəkkil yerinə yetirilməsini, qarşıya çıxan çətinliklərin operativ surətdə aradan qaldırılmasını təmin etmək məqsədi ilə 2016-cı ilin sonunadək Naxçıvan Muxtar Respublikası Baş nazirinin müavininin, şəhər, rayon və şəhər rayonlarının icra hakimiyyəti başçıları müavinlərinin sədrliyi ilə əhalinin siyahıyaalınmasına yardım komissiyaları yaratsınlar;

13.2. 2018-ci il oktyabr ayının 1-dək yaşayış məntəqələrinin adlarının və inzibati sərhədlərinin dəqiqləşdirilməsini, küçələrin adlarının, məhəllələrin, evlərin və mənzillərin nömrələrinin qaydaya salınmasını, şəhər, qəsəbə, kənd və sahə inzibati ərazi dairələri üzrə təsərrüfatbaşına uçot sənədləri əsasında Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin təsdiq etdiyi formalar üzrə məlumatların yerli statistika orqanlarına təhvil verilməsini təmin etsinlər, 2018-ci ilin oktyabr ayından 2019-cu ilin sonunadək inzibati ərazi bölgülərinin və yaşayış məntəqələrinin adlarının və onlardakı ünvanların dəyişdirilməsi barədə təklif verilməsini dayandırsınlar;

13.3. 2019-cu il avqust ayının 1-dək əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq, onun keçirilməsi və siyahıyaalma materiallarının qəbul edilib saxlanmasını təmin etmək üçün siyahıyaalma məntəqələrini telefon rabitəsi və digər zəruri avadanlıqla təchiz olunmuş sahələrlə təmin etsinlər.

14. Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyəti əhalinin sınaq siyahıyaalınmasının keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə bu qərarın 13.2-ci və 13.3-cü bəndlərində göstərilmiş hazırlıq işlərinin Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən təsdiq edilmiş təqvim planında nəzərdə tutulmuş müddətdə yerinə yetirilməsini təmin etsin.

15. Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti və Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidməti Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada və təyin olunmuş müddətdə tabeliklərindəki rejimli obyektlərdə olan şəxslərin siyahıyaalınmasını və siyahıyaalma materiallarının Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə təqdim olunmasını təmin etsinlər.

16. Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada və təyin olunmuş müddətdə işləmək, təhsil almaq və digər məqsədlərlə xarici ölkələrdə yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları vasitəsilə siyahıyaalınmasını və siyahıyaalma materiallarının Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinə təqdim olunmasını təmin etsin.

17. Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyi, "Azərbaycan Hava Yolları", "Azərbaycan Dəmir Yolları" və "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" qapalı səhmdar cəmiyyətləri, şəhər, rayon və şəhər rayonlarının icra hakimiyyəti orqanları Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi

tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada və təyin olunmuş müddətdə mehmanxanalarda, qatarlarda, gəmilərdə, hava və dəniz limanlarında, vağzallarda və stansiyalarda hərəkətdə olan əhalinin siyahıyaalınmasının aparılması üçün zəruri tədbirlərin görülməsini təmin etsinlər.

18. Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi siyahıyaalma kadrlarına olan tələbatın ödənilməsi məqsədi ilə rayon (şəhər) məşğulluq orqanlarında işaxtaran kimi qeydiyyata alınmış uçot sahəsində səriştəsi olan vətəndaşların əhalinin siyahıyaalınmasının keçirilməsinə cəlb edilməsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinə köməklik göstərsin.

19. Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi öz xərcləri çərçivəsində şəhər, rayon və şəhər rayonlarının yaşayış məntəqələrinin 1:5000 miqyasında (ərazisi 10 kv.km-ə qədər olan yaşayış məntəqələrinin 1:2000 miqyasında) sxematik planlarını və rayonların 1:100000 miqyasında (əhalinin sıx yaşadığı ərazilərdə 1:50000 miqyasında) sxematik xəritələrini hazırlayıb kağız və elektron formada 2018-ci il sentyabr ayının 1-dək (Qəbələ rayonu üzrə 2017-ci il sentyabr ayının 1-dək) Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinə təqdim etsin.

20. "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınmasına hazırlıq və onun keçirilməsi ilə bağlı radio və televiziyada müntəzəm olaraq xüsusi verilişlər təşkil etsin və bununla bağlı həyata keçirilən tədbirlərin geniş işıqlandırılmasını təmin etsin.

21. Azərbaycan Respublikası Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi Azərbaycan Respublikasında əhalinin siyahıyaalınması dövründə telekommunikasiya şəbəkələrinin işinin dayanıqlılığını təmin etmək üçün zəruri tədbirlər görsün.

Artur Rasi-zadə
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2016-cı il 16 dekabr tarixli 517 nömrəli qərarına əlavə

Əhalinin Siyahıyaalınmasına Yardım üzrə
Mərkəzi Komissiyanın tərkibi

Elçin Əfəndiyev	Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini-komissiyanın sədri
Tahir Budaqov	Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin sədri-komissiya sədrinin müavini
Cabbar Musayev	Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi Aparatının rəhbəri- komissiyanın katibi

Komissiyanın üzvləri:

İlqar Fətizadə	Azərbaycan Respublikası maliyyə nazirinin birinci müavini
Əli Abdullayev	Azərbaycan Respublikası rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin birinci müavini
Sevinc Həsənova	Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini
Mətin Kərimli	Azərbaycan Respublikası əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini
Kərim Vəliyev	Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin müavini

İsmət Əliyev	Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin müavini
Ceyhun Həsənov	Azərbaycan Respublikası ədliyyə nazirinin müavini – Penitensiar Xidmətin rəisi
Faiq Tağı-zadə	Azərbaycan Respublikası fövqəladə hallar nazirinin müavini
Nadir Hüseynov	Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini
Elsevər Ağayev	Azərbaycan Respublikası səhiyyə nazirinin müavini
Firudin Qurbanov	Azərbaycan Respublikası təhsil nazirinin müavini
Cavid Nəcəfov	Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyi Aparatının rəhbəri
Rüstəm Şahbazov	Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi sədrinin müavini
Gəray Fərhadov	Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini
Aynur Sofiyeva	Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini
İsmayıl Bağırov	Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti rəisinin müavini
Pərviz Musayev	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti rəisinin müavini
Azad Ələkbərov	Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidməti rəisinin müavini
Fidumə Hüseynova	Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini
İlyas Əliyev	Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası sədrinin birinci müavini
Rəşad Nəsirov	“Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti sədrinin müavini.

AZƏRBAYCAN İQTİSADİYYATININ STRATEJİ YOL XƏRİTƏSİ VƏ İNKİŞAF

Vahid Novruzov
Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri, i.e.d., professor
AZ 1072, Bakı şəhəri, S.Y.Bakuvi küçəsi 14
e-poçt: www.audit.gov.az

Açar sözlər: şəffaflıq, rəqabətqabiliyyətlilik, klasterləşmə, investisiyalar, nəzarət, hesabatlıq, yol xəritəsi.
Ключевые слова: прозрачность, конкурентоспособность, кластеризация, инвестиции, контроль, отчетность, дорожная карта.
Keywords: transparency, competitiveness, clustering, investments, control, reporting, road map.

Vahid Novruzov
Azərbaycan iqtisadiyyatının Strateji Yol Xəritəsi və inkişaf
Xülasə

Məqalədə "Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi"ndən irəli gələn vəzifələr geniş təhlil edilmişdir. Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş şəffaflıq və hesabatlılıq probleminin həlli istiqamətində qarşıya çıxan məsələlərə münasibət bildirilmiş və onların həlli yolları haqqında təkliflər verilmişdir. Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş vəzifələrin müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi üçün əlavə yol xəritələrinin qəbuluna ehtiyac olduğu göstərilmişdir.

Вахид Новрузов
Стратегическая Дорожная Карта экономики Азербайджана и развитие
Резюме

В статье широко проанализированы обязательства, вытекающие из "Стратегической Дорожной Карты по перспективе национальной экономики Азербайджанской Республики". Выражено отношение к возникающим вопросам решения проблем прозрачности и отчетности, предусмотренных в Дорожной Карте и даны предложения о путях их решения. Показана необходимость в принятии дополнительных дорожных карт для успешной реализации обязательств, предусмотренных в Дорожной Карте.

Vahid Novruzov
Strategic Road Map of Azerbaijan's economy and development
Summary

The article widely analyses obligations under "Strategic Road Map on the perspectives of national economy of the Republic of Azerbaijan". The attitude to the emerging issues of solution of transparency and reporting problems envisaged in the Road Map and proposal on ways of their solution are provided here. The necessity of adoption of additional road maps for successful implementation of obligations stipulated in the road map is shown here.

Ədəbiyyat

1. "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin başlıca istiqamətləri"nin təsdiqi və bundan irəli gələn məsələlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. 16 mart 2016-cı il.
2. "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı. 6 dekabr 2016-cı il.
3. "Paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin fəaliyyətində səmərəliliyin artırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. 5 sentyabr 2016-cı il.

4. “Azərbaycan Respublikasında sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi tədbirləri haqqında” Azərbaycan Prezidentinin Fərmanı. 24 noyabr 2003-cü il.
5. http://www.president.az/articles/17585 “Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın icrasının ikinci ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfransda Prezident İlham Əliyevin yekun nitqi. 26 yanvar 2016-cı il.
6. http://president.az/articles/1543?locale=az Prezident İlham Əliyevin Tovuz rayonu ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşündə çıxışı. 9 fevral 2017-ci il.

AZƏRBAYCANDA KƏND TƏSƏRRÜFATI MƏHSULLARI İSTEHSALININ KOBB-DUQLAS FUNKSİYASI İLƏ TƏHLİLİ

Yadulla Həsənli
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin
İqtisadi Araşdırmalar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun direktoru, i.e.d., professor
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: yadulla59@mail.ru

Gülbala Quliyev
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Xidmət statistikası şöbəsinin müdiri
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: gulbala@azstat.org

Açar sözlər: kənd təsərrüfatı, ümumi buraxılış, ekonometrik model, istehsal funksiyası, zaman sıraları, reqressiya tənliyi.
Ключевые слова: сельское хозяйство, валовой выпуск, эконометрическая модель, производственная функция, временные ряды, уравнение регрессии.
Keywords: agriculture, gross output, econometric model, production function, time series, regression equation.

Yadulla Həsənli, Gülbala Quliyev
Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının
Kobb-Duqlas funksiyası ilə təhlili
Xülasə

Məqalədə qeyri-neft sektoru olaraq, kənd təsərrüfatının inkişafını zəruri edən amillər nəzərdən keçirilmişdir. Kobb-Duqlas funksiyası vasitəsilə kənd təsərrüfatının mühüm göstəriciləri olan məhsul buraxılışı, əsas fondlar və məşğul əhalinin sayı arasında qanunauyğunluqlar müəyyən edilmişdir. Göstəricilərin zaman sırası üçün qrafiklər qurulmuşdur. Eviews proqram paketi vasitəsilə statistik testlər yerinə yetirilmiş və zaman sıralarının stasionarlığı yoxlanmışdır. Aparılmış təhlillər əsasında ekonometrik model qurulmuş və Azərbaycanda kənd təsərrüfatı üçün qiymətləndirilmiş Kobb-Duqlas istehsal funksiyasının standart şəkli müəyyən edilmişdir.

Ядулла Гасанлы, Гюльбала Кулиев
Анализ производства сельскохозяйственной продукции в Азербайджане
с помощью функции Кобба-Дугласа
Резюме

В статье рассмотрены факторы, характеризующие развитие сельского хозяйства, являющегося отраслью ненефтяного сектора. С помощью функции Кобба-Дугласа определены закономерности между важными показателями сельского хозяйства, такими как

валовой выпуск продукции, основные фонды и занятость населения. На основе временных рядов показателей построены графики. Посредством программного пакета Eviews выполнены статистические тесты и проведен анализ временных рядов на стационарность. На основе анализа построена эконометрическая модель и определена стандартная форма производственной функции, рассчитанной для сельского хозяйства в Азербайджане.

Yadulla Hasanli, Gulbala Guliyev

Production analysis of agricultural products in Azerbaijan by means of function of Cobb-Douglas

Summary

In article the factors necessary for development of the agricultural industry which is an industry of not oil sector were considered. By means of function of Cobba-Douglas regularities between important indicators of agricultural industry as gross output, fixed assets and employment of the population are determined. For times series of indicators graphics are constructed. By means of a software package of Eviews statistical tests are executed and time series analysis on stationarity was carried out. On the basis of the carried out analyses the econometric model is constructed and the standard form of the production function calculated for agricultural industry in Azerbaijan is determined.

Ədəbiyyat

1. “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin başlıca istiqamətləri” haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. 16 mart 2016-cı il.
2. “Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı. 6 dekabr 2016-cı il.
3. Yadulla Həsənli, Rasim Həsənov. İqtisadi tədqiqatlarda riyazi üsulların tətbiqi. Nafta-Press, 2002, 334 s.
4. Н.Ш. Кремер, Б.А.Путко. Эконометрика. М., «Юнити-Дана», 2007.
5. http://www.stat.gov.az
6. Марно Вербик. Путеводитель по современной эконометрике. М., «Научная книга», 2008.
7. http://www.eviews.com/EViews7/1
8. Y.Həsənli. Statistika. Praktiki nümunələrlə. Bakı: Tuna, 2014, 564 s.
9. Я.Р.Магнус, П.К.Катышев, А.А.Пересецкий. Эконометрика. Начальный курс: учебник– 6-е изд., перераб. и доп. – Москва. Дело, 2004, 576 с.

İSTEHLAK BAZARINDA MARKETİNQ LOGİSTİKASININ ROLU VƏ SƏMƏRƏLİLİYİ

Tahir Şükürov
Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin
prorektoru, dosent, i.ü.f.d.
AZ 1106, Bakı şəhəri, Nəcəf Nərimanov küçəsi 93
e-poçt: fatma.1986@mail.ru

Açar sözlər: logistika, mal hərəkəti (yeridilişi), marketinq, ticarət, istehlakçı, istehlak bazarı, istehsalçı, daşıma, saxlama, səmərəlilik.
Ключевые слова: логистика, товародвижение, маркетинг, торговля, потребитель, потребительский рынок, производитель, транспортировка, хранение, эффективность.
Keywords: logistics, merchandise flow, marketing, trade, consumer, consumer market, producer, transportation, storage, efficiency.

Tahir Şükürov
İstehlak bazarında marketinq logistikasının rolu və səmərəliliyi
Xülasə

Məqalədə "Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi"nin tələblərinə uyğun olaraq, ölkədə logistika xidmətinin rolu, əhəmiyyəti və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin bəzi strateji məsələlərinə baxılmışdır.

İstehlak bazarında marketinq logistikasının səmərəli təşkili istiqamətləri və malların daşınması və saxlanması ilə əlaqədar logistik xərclərin aşağı salınması yolları müəyyən edilmişdir.

Məqalədə həmçinin istehlak bazarında marketinq logistikasının mahiyyəti və mal hərəkəti prosesində onun rolu və səmərəliliyi nəzəri-praktiki cəhətdən tədqiq edilmişdir.

Тахир Шукюров
Роль и эффективность маркетинговой логистики на потребительском рынке
Резюме

В статье рассмотрены некоторые стратегические вопросы: роль, значение и эффективность логистической службы страны в соответствии с требованиями "Стратегической Дорожной Карты по перспективе национальной экономики Азербайджанской Республики".

Определены основные направления эффективной организации маркетинговой логистики на потребительском рынке и пути снижения логистических расходов, связанных с транспортировкой и хранением товаров.

В статье также проанализированы сущность маркетинговой логистики, ее роль и эффективность в процессе товародвижения с практикой и теоретической точки зрения.

Tahir Shukurov
The efficiency and role of the marketing logistics in the consumer market
Summary

The article considers some strategic issues such as the role of logistic service in the country, its efficiency and importance according to demands of "Strategic Road Map on the perspectives of national economy of the Republic of Azerbaijan".

Main directions of effective organization of marketing logistics in consumer market and ways of decreasing of logistic expenses related with transportation and storage of goods have been defined here.

The article also analyses the essence of marketing logistics, its efficiency and role in the process of merchandise flow by the theoretical-practical aspect.

Ədəbiyyat

1. "Azərbaycan Respublikasında logistika və ticarətin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi" haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı. 6 dekabr 2016-cı il.
2. А.М. Гаджинский. Взаимосвязь логистики и маркетинга. М., Маркетинг, 2001.
3. Маркетинговая логистика. htts: /znfytovar. ru/new 2648 html
4. С.Кирюков. Маркетинговая логистика. СРБГУ-2001.
5. Н.А.Семенов. Маркетинг. Твер: ТГТУ, 2007.
6. T.Ş.Şükürov, R.Ş.Şükürov. Marketinq tədqiqatları. Bakı, Kooperasiya, 2007, 487 s.
7. Azərbaycanın statistik göstəriciləri-2015. Bakı, Səda: 2016.

FİRMANIN İNNOVASİYALI İNKİŞAFINDA QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏRİN ROLU VƏ ONUN QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİNİN BƏZİ MƏSƏLƏLƏRİ

Əli Əliyev
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
"Statistika" kafedrasının dosenti, i.ü.f.d.
AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6
e-poçt: fyi.s@mail.ru

Açar sözlər: qeyri-maddi aktivlər, intellektual kapital, dəyərin yaradılması, şirkətin dəyəri, fundamental dəyər, model.
Ключевые слова: нематериальные активы, интеллектуальный капитал, создание стоимости, стоимость компании, фундаментальная стоимость, модель.
Keywords: intangibles, intellectual capital, creating value, value of the company, the fundamental value, model.

Əli Əliyev
Firmanın innovasiyalı inkişafinda qeyri-maddi aktivlərin rolu və onun qiymətləndirilməsinin bəzi məsələləri
Xülasə

Biliyə əsaslanan iqtisadiyyata keçid investorların firmanın dəyərinin qiymətləndirilməsinə yanaşmalarını dəyişmişdir. Əldə edilən nəticələr qeyri-maliyyə göstəricilərinin nəzərə alınmasının daha yaxşı olduğunu göstərir. Bununla əlaqədar olaraq, maliyyə menecerlərinin və investorların qeyri-maddi aktivlərin tərkibi və strukturunun, həmçinin onların firmanın dəyərinin yaradılmasına təsirini daha dəqiq bilməlidir.

Məqalədə firmanın dəyərinin artırılması prosesində qeyri-maddi aktivlərin rolunun aşkar edilməsi və qiymətləndirilməsi məsələlərinə baxılır.

Али Алиев
Роль нематериальных активов в инновационном развитии компании и некоторые вопросы ее оценки
Резюме

Переход к основанной на знаниях экономике изменил отношения инвесторов к оценке стоимости компании. Полученные результаты чаще гораздо лучше предсказываются нефинансовыми индикаторами, чем финансовыми. В силу этого финансовым менеджерам и инвесторам необходимо более четко понимать состав и структуру нематериальных активов, а также их влияние на создание стоимости компании.

В статье рассматриваются вопросы оценки и выявления роли нематериальных активов в процессе увеличения стоимости компании.

Ali Aliyev
The role of intangible assets in innovative development and some issues of its assessment
Summary

Transition to knowledge-based economy has changed the attitude of investors to assessment of the value of the company. The obtained results often better predict non-financial indicators than financial. For this reason, financial managers and investors need to understand more clearly the composition and structure of intangible assets as well as their impact on the creation of the company's values.

The article considers issues of assessment and identification of the role of intangible assets in the process of increasing the value of the company.

Ədəbiyyat

1. Управление стоимостью компании: учеб. пособие /М.А.Федотова [и др.]. 2003.
2. О.А.Сарилова, А.С.Верещагина, А.Н.Анисимов. Применение экономико-математического моделирования для оценки влияния нематериальных активов на стоимость предприятия /фундаментальные исследовния, №3, 2012, с. 734-738.
3. Т.А.Гаранина. Роль нематериальных активов в создании ценности компании: теоретические и практические аспекты. Журнал, "Корпоративные финансы". 4 (12), 2009, с. 79-96.
4. А.А.Смородин. Влияние инновационных стратегий на стоимость компании и ее бренда, «Экономические науки» №1 (74,), 2015 с. 190-195.
5. Ahonen, G. (2000), Generative and commercially exploitable intangible assets, Classification of Intangibles. – Groupe HEC: Jouy-en-Josas, p. 206-213.
6. Теория бухгалтерского учета. Учеб пособие для вузов/под ред. В. Д. Новодворского, М, ЮНИТИ-ДАНА, 2000, 294 с.
7. Международные стандарты финансовой отчетности 2009. Издание на русском языке. М.Аскери АССА, 2009, 1047с.
8. http://www.president.az/
9. http://www.maliyye.gov.az/

İNSAN KAPİTALININ FORMALAŞMASINDA TƏHSİLİN ROLU

Vüsalə Teymurova

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti

"Statistika" kafedrasının dosenti, i.ü.f.d.

AZ 1001, Bakı şəhəri, İstiqlaliyyət küçəsi 6

e-poçt: vuska_2477@mail.ru

Açar sözlər: insan kapitalı, təhsil, təhsil sistemi, elmi potensial, modernləşmə.

Ключевые слова: человеческий капитал, образование, система образования, научный потенциал, модернизация.

Keywords: human capital, education, education system, scientific potential, modernization.

Vüsalə Teymurova

İnsan kapitalının formalaşmasında təhsilin rolu

Xülasə

Azərbaycanın davamlı iqtisadi inkişafının mühüm aspektlərindən biri insan kapitalının və bütövlükdə insan potensialının inkişaf imkanlarının genişləndirilməsidir. İnsan kapitalının formalaşmasında təhsil həlledici rola malikdir. Bu gün təhsil bazarda təsərrüfat subyektinin uğurunun, ölkənin iqtisadi artımının və elmi-texniki potensialın artırılmasının mühüm amilidir. Beləliklə, illərlə yığılmış insan kapitalından səmərəli istifadə ölkənin strateji məqsədlərinə nail olunmasının və Azərbaycan iqtisadiyyatının yüksəlişinin mühüm əsas şərtlərindən biridir.

ВусалаТеймурова

Роль образования в формировании человеческого потенциала

Резюме

Одним из важных аспектов устойчивого экономического развития Азербайджана является расширение возможностей развития человеческого капитала и человеческого потенциала в целом. Образование играет решающую роль в формировании человеческого капитала. Сегодня образование является важным фактором успеха хозяйствующего субъекта

на рынке, экономического роста страны и увеличения научно-технического потенциала. Таким образом, эффективное использование накопленного в течение многих лет человеческого капитала является одним из важных условий достижения стратегических целей страны и роста экономики Азербайджана.

Vusala Teymurova
The role of education in the formation of human capital
Summary

One of the most aspects of sustainable economic development of Azerbaijan is the empowerment of human capital and human development in general. Education plays a crucial role in the formation of human capital. Today, education is an important factor in the success of an economic entity in the market, the country's economic growth and scientific and technical potential. Thus, the effective use of human capital gained during many years is one of the important conditions of achieving the strategic objectives of the country and economic growth of Azerbaijan's economy.

Ədəbiyyat

1. Azərbaycanın statistik göstəriciləri-2016. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin nəşri. Bakı, 2016.
2. Andreas Savvides and Thanasis Stengos. Human capital and economic growth. California. 2009.
3. П.Гречко. Глобализация: образовательные горизонты. Высшее образование в России. 2005. №11.
4. С.Э.Савзиханова, В.Н.Косинова. Обучение требует решений. Креативная экономика. 2011. №12.
5. А.И.Добрынин, С.А.Дятлов, Е.Д.Цыренова. Человеческий капитал в транзитивной экономике: формирование, оценка, эффективность использования. Наука, 1999.
6. www.stat.gov.az
7. www.president.az

DAYANIQLI İNKİŞAFIN GÖSTƏRİCİLƏR SİSTEMİNİN STATİSTİK METODLARLA TƏDQİQİ

Xəqani Məmmədov
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Elmi-tədqiqat və Statistik İnnovasiyalar Mərkəzinin direktoru
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: xmammadov@azstat.org

Açar sözlər: dayanıqlı inkişaf, təsviri statistika, amil və korrelyasiya təhlili, statistik metodlar, kompleks tədqiqat.
Ключевые слова: устойчивое развитие, описательная статистика, факторный и корреляционный анализ, статистические методы, комплексное исследование.
Keywords: sustainable development, descriptive statistics, factor and correlation analysis, statistical methods, a comprehensive study.

Xəqani Məmmədov
Dayanıqlı inkişafın göstəricilər sisteminin statistik metodlarla tədqiqi
Xülasə

Məqalədə dayanıqlı inkişafın qiymətləndirilməsi üçün statistik göstəricilərin təsviri statistikası, amil və korrelyasiya təhlili aparılmış və dayanıqlılıq əmsalları hesablanmışdır. Tədqiqat

aparmaq üçün ənənəvi tədqiqat üsullarından fərqli olaraq, statistik innovasiyalardan, xüsusən müasir statistik tədqiqat metodlarından və SPSS proqram paketindən istifadə edilmişdir. Təhlil göstərir ki, tədqiqat zamanı statistik innovasiyaların tətbiqi əmək, maliyyə ehtiyatlarına qənaəti və daha keyfiyyətli nəticələrin əldə edilməsini şərtləndirir.

Хагани Мамедов

Исследование систем показателей устойчивого развития с помощью статистических методов

Резюме

В статье для оценки показателей устойчивого развития, показан факторный и корреляционный анализ статистических показателей, дана описательная статистика, определены коэфициенты устойчивости. В отличии от традиционного метода, в исследивании были использованы статистические инновации, в частности современные статистические методы и пакет программ SPSS. Анализ показывает, что использование статистических инноваций приводит к экономии трудовых, финансовых ресурсов и обеспечивает получение более качественных результатов.

Khagani Mammadov

Study of the systems of sustainable development indicators using statistical methods

Summary

The article presents the descriptive statistics and factor and correlation analysis of statistical indicators, the coefficients of sustainability are calculated to estimate sustainable development. In contrast to the traditional method the statistical innovations, especially modern statistical methods and SPSS software package have been used in research. The analysis shows that the use of statistical innovations leads to the saving of manpower, financial resources and provides higher-quality results.

Ədəbiyyat

1. S.Ş.Mövlamov. Ölkənin davamlı inkişafının əsas göstəriciləri, Azərbaycan Texniki Universiteti. Elmi əsərlər. Bakı, 2006-cı il, N-1, səh.69-70.
2. www.stat.gov.az
3. www.spss.org. SPSS for beginners.
4. Eurostat. Sustainable development in the European Union. Key messages. 2013 edition.
5. Экология и экономика природопользования. Учебник для ВУЗов, Под ред. проф. Е.Б.Грушева, проф. Б.Н.Лопатина.2-е изд.,перераб. I доп. М.: ЮНИТИ-ДАНА, Единство, 2003.-519 с.
6. Eurostat. İndicators of sustainable development. A pilot study following the methodology of the United Nations Commission on Sustainable Development. Luxsembourg . Official Publications of the European Communities, 1997, Printed in İtaly.
7. Eurostat. Sustainable development in the European Union. 2015 monitoring report of the EU Sustainable Development Strategy. Luxembourg, 2015
8. http://ec.europa.eu/ecolabel
9. Организация Объединенных Наций. Европейская Экономическая Комиссия. Рекомендации Конференции европейских статистиков для измерения устойчивого развития. Нью-Йорк и Женева, 2014.
10. S.Ş.Мовламов, Ш.А.Аббасова. Анализ устойчивости социально-экономического развития Азербайджана. Статистика Украіни,2005, N-4, стр.17-20.

ƏRZAQ TƏHLÜKƏSİZLİYİNİN STATİSTİK TƏDQİQİ

Saleh Mövlamov
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi Elmi-Tədqiqat və İnnovasiyalar Mərkəzinin Elmi araşdırmalar və statistik tədqiqat şöbəsinin aparıcı iqtisadçısı, i.ü.f.d.
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: movlamov@azstat.org

Açar sözlər: ərzaq təhlükəsizliyi, ərzaq məhsullarının istehsalı, ərzaq məhsullarının ixracı, ərzaq məhsullarının idxalı, minimum istehlak səbəti, ərzaq təhlükəsizliyinə təsir edən amillər.
Ключевые слова: продовольственная безопасность, производство продовольствия, импорт продовольствия, экспорт продовольствия, минимальная потребительская корзина, факторы, влияющие на продовольственную безопасность.
Keywords: food security, food production, food imports, food export, the minimum consumer basket, the factors affecting food security.

Saleh Mövlamov
Ərzaq təhlükəsizliyinin statistik tədqiqi
Xülasə

Məqalədə ərzaq təhlükəsizliyinin əsas göstəriciləri xüsusən, ərzaq məhsullarının istehsalı, idxalı, ixracı və istehlakına dair statistik məlumatlar verilmiş və onların dinamikası təhlil edilmişdir. Minimum istehlak səbətinə uyğun olaraq, ərzaq tələbatı hesablanmış və ərzaq istehlakı ilə müqayisəsi verilərək özünütəminat səviyyəsi müəyyən edilmişdir. Həmçinin ev təsərrüfatlarının büdcə müşahidəsi məlumatlarında ərzaq istehlakının xüsusi çəkisi müqayisə edilmiş və ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən endogen və ekzogen göstəricilər tədqiq edilmişdir.

Салех Мовламов
Статистическое исследование продовольственной безопасности
Резюме

В статье дана динамика основных показателей продовольственной безопасности, в частности производства, импорта, экспорта и потребления продовольствия. В соответствии с минимальной потребительской корзиной определены потребности в продовольствии и уровни самообеспечения продовольственными товарами. А также проведен анализ структуры потребляемых продовольственных товаров в расходах домашних хозяйств и исследованы эндогенные, экзогенные факторы, влияющиеся на продовольственную безопасность.

Saleh Movlamov
Statistical research of food security
Summary

The article presents the dynamics of the main indicators of food security, in particular the production, import, export and consumption of food. According to the minimum food consumer basket the needs in food and the levels of foodstuff self-sufficiency have been identified. The structure of consumed foodstuff in household expenditures and endogenous, exogenous factors impacting on food security have been also studied.

Ədəbiyyat

1. S.Ş.Mövlamov. Ərzaq təhlükəsizliyinin ekonometrik modellər əsasında proqnozlaşdırılması (Azərbaycan Respublikası timsalında). Bakı – 2001.
2. Д.В.Балдов, С.А.Суслов. Методика расчета уровня продовольственной безопасности. 2016.
3. http://www.azstat.org

4. И.Я.Вогданов. Экономическая безопасность России: теория и практика. М.: ИСПИ РАН, 2001.
5. Н.Шагайда, В.Узун. Продовольственная Безопасность: Проблемы Оценки. Вопросы экономики. № 5. С. 63—78. 2015.
6. https://ru.wikipedia.org/wiki/Продовольственная_безопасность
7. https://www.litres.ru/v-ya-uzun/prodovolstvennaya-bezopasnost-v-rossii-monitoring-tendencii-i-ugrozy/chitat-onlayn/
8. Food security indicators. URL:http://www.fao.org/economic/ess/ess-fs/ess-fada-ta/en/#. VdbuRlXtlB.
9. Food Markets & Prices. URL: http://www.ers.usda.gov/topics/food-markets-prices.
10. Information by country and programme. URL: www.unicef.org/infobycountry.
11. http://www.fao.org/economic/ess/ess-fs/ess-fadata/en/#.WFfZYVV97IU

ƏHALİ SAYININ PROQNOZLAŞDIRILMASI ÜZRƏ METODOLOJİ YANAŞMA ASPEKTLƏRİ

Rza Allahverdiyev
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Əhali statistikası şöbəsinin müdiri
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: rza@azstat.org

Xalıq Nəsibov
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Əhali statistikası şöbəsi müdirinin müavini
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: khalign@azstat.org

Açar sözlər: demoqrafiya, proqnoz, əhalinin sayı, əhalinin təbii artımı, miqrasiya, ölüm cədvəlləri, ömür uzunluğu, nəsilvermə əmsalı, reproduktiv dövr.
Ключевые слова: демография, прогноз, численность населения, естественный прирост населения, миграция, таблицы смертности, продолжительность жизни, коэффициент рождаемости, репродуктивный период.
Keywords: demography, forecast, size of population, natural increase, migration, life tables, expectancy of life, birth rate, fertile period.

Rza Allahverdiyev, Xalıq Nəsibov
Əhali sayının proqnozlaşdırılması üzrə metodoloji yanaşma aspektləri
Xülasə

Məqalədə əhalinin sayının proqnozlaşdırılması üçün lazım olan əsas anlayışlar və demoqrafik proqnozların tərtibi üçün informasiya mənbələri verilmişdir. Məqalədə demoqrafik proqnozun klassifikasiyaları və variasiyaları göstərilmişdir. Həmçinin demoqrafik proqnozlaşdırmanın metodları və bu hesablamalarda istifadə olunan göstəricilər təsvir edilmişdir. Proqnozların tərtibi üçün beynəlxalq təcrübədə geniş istifadə olunan koqort-komponent (yaşların sürüşdürülməsi) metodu və onun üstünlükləri göstərilmişdir.

Рза Аллахвердиев, Халыг Насибов
Аспекты методологического подхода к прогнозированию численности населения
Резюме

В статье описываются основные понятия, исползуемые для прогнозирования численности населения и источники информации для составления демографических

прогнозов. В статье представлены классификации и вариации демографических прогнозов. Также описываются методы демографического прогнозирования и показатели, используемые в прогнозных расчетах. Описывается широко используемый в международной практике когортно-компонентный метод (метод передвижки возрастов) для составления прогнозов и описываются преимущества этого метода.

Rza Allahverdiyev, Khaliq Nasibov
Aspects of methodological approach to forecasting of population size
Summary

The article describes the basic concepts for forecasting of population size and data sources for the compilation of population projections. The article presents the classifications and variations of demographic projections. It also describes the methods of forecasting and demographic indicators used in predictive calculations. Method widely used in international practice, cohort-component method (classification by year of birth) to make predictions and the advantages of this method is presented here.

Ədəbiyyat

1. В.А.Борисов. Демография. Учебное пособие. М., 2001.
2. М.Б.Денисенко. Калмыкова Н.М. Демография. Учебное пособие. М., 2007.
3. И.И Елисеева. Демография и статистика населения. М., 2006.
4. В.М.Медков. Демография. 2003, 2007.
5. Л.П.Харченко. Демография. Учеб.пособие. М., Омега-Л, 2006.
6. M.Spiegelman. Introduction to Demography. Cambridge. MA. 1968.

SEÇMƏ STATİSTİKA MÜŞAHİDƏLƏRİNİN APARILMASININ METODOLOJİ ƏSASLARI

Elçin Hacı
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Sosial statistika şöbəsinin müdiri
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: elchinh@azstat.org

Açar sözlər: statistik müşahidə, seçmə, baş məcmu, seçmə məcmu, seçmə vahidi, xəta, keyfiyyət, reprezentativlik, qiymətləndirmə, məlumatların redaktəsi, metaməlumat, respondent, dispersiya.
Ключевые слова: статистическое обследование, выборка, генеральная совокупность, выборочная совокупность, единица выборки, ошибка, качество, репрезентативность, оценка, редактирование данных, метаданные, респондент, дисперсия.
Keywords: statistical survey, sample, general population, sampling frame, sample unit, error, quality, representativeness, assessment, data editing, metadata, respondent, dispersion.

Elçin Hacı
Seçmə statistika müşahidələrinin aparılmasının metodoloji əsasları
Xülasə

Məqalədə seçmə müşahidələrin təşkili və aparılması üçün həyata keçirilən mərhələlərdən bəhs edilir. Burada seçmə müşahidələrinin aparılması mərhələlərinin qarşılıqlı əlaqəsi, layihələrin hazırlanması, seçmə müşahidəsi üçün məlumat bazası, ev təsərrüfatlarında və müəssisələrdə seçmə müşahidələrin aparılması xüsusiyyətləri, müşahidələr üçün tətbiq edilən seçmə üsulları, seçməyə düşən vahidlərin sayının müəyyənləşdirilməsinə təsir edən amillər, seçmənin nəticələrinin

işlənməsi, müşahidənin xətaları, məlumatların redaktəsi, müşahidələrin keyfiyyətinə nəzarət, keyfiyyət göstəriciləri və keyfiyyətin qiymətləndirilməsi məsələləri öz əksini tapmışdır.

Эльчин Гаджи

Методологические основы проведения выборочных статистических обследований

Резюме

В статье представлены этапы организации и проведения выборочных обследований. Затрагиваются вопросы взаимосвязи этапов проведения выборочных обследований, разработки проектов выборки, базы данных для выборочного обследования, проведения выборочных обследований на предприятиях и в домашних хозяйствах, методов выборки, применяемых для обследований, ошибок наблюдения и выборки, редактирования данных, контроля качества наблюдения, показателей качества и оценки качества, рассматриваются факторы, влияющие на определение числа единиц, попавших в выборку, обработку результатов.

Elchin Haji

Methodological basis of conducting sample surveys

Summary

Article presents the stages of organizing and conducting sample surveys. Inter-linkage of stages of conducting sample surveys, the development of sample drafts, databases for the sample survey, conduction of sample surveys in enterprises and households, sampling methods applied for surveys, survey and sample errors, data editing, survey quality control, quality indicators factors and quality assessment issues have been reflected, the factors influencing on identifying the size of sampled units, processing of results have been reviewed.

Ədəbiyyat

1. Л. Г.Батракова. Теория статистики: учебное пособие. — М.:КНОРУС, 2010. — 528с.
2. Karl-Erik Sörndal, Benqt Svenson, Yan Vretman: “Model Asissted Survey Sampling”. 1992. Springer-Verlag New York, Inc.
3. Н.Ч.Бокин, Т.М.Чернышева. “Методы выборочных обследований”. 1997, Минск, НИИ Статистики.
4. Mixid Xersxop, Elli Kuyers: “Выборочный метод в обследованиях для статистики предприятий”. 1995, Центральное бюро статитистики Нидерландов и программа TACIS.
5. Р. А. Шмойлова, В. Г. Минашкин, Н. А. Садовникова, Е. В. Шувалова. Теория статистики. Москва. “Финансы и статистика”. 2004.
6. В. Ф. Воронин, Ю. В. Жильцова. Статистика. ЮНИТИ. Москва. 2012.
7. И. И. Елисеева, М. М. Юзвашев. Общая теория статистики. Москва. “Финансы и статистика”. 2002.

STATİSTİK TƏDQİQATIN TƏŞKİLİ MƏSƏLƏLƏRİ

Zərifə Nağıyeva
Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin
Elmi-Tədqiqat və İnnovasiyalar Mərkəzinin
Elmi araşdırmalar və statistik tədqiqat şöbəsinin müdiri
AZ 1136, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti 81
e-poçt: zarifan@azstat.org

Açar sözlər: statistik tədqiqat, seçmə müşahidələrin təşkili, seçmə xətaları, seçmə metodları, müşahidə məlumatların qiymətləndirilməsi.
Ключевые слова: статистическое исследование, организация выборочных обследований, ошибки выборки, методы выборки, оценка данных обследования.
Keywords: statistical research, the organization of the sample surveys, sampling error, sampling methods, assessment of the survey data.

Zərifə Nağıyeva
Statistik tədqiqatın təşkili məsələləri
Xülasə

Məqalədə statistik tədqiqatların təşkilinin əsas mərhələləri və seçmə statistik müşahidələrin üstünlükləri haqqında məlumat verilmişdir. Burada statistik tədqiqatların tipik sxemi, müşahidə proqramının tərtibi, təşkilati məsələlər, seçmə planı, seçmə üsulu, təsadüfi xəta, sistematik xəta, reprezentativ xəta, müşahidə məlumatlarının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi, statistik qiymətləndirmə, müşahidə məlumatlarının baş məcmuya şamil edilməsi üsulları təsvir edilir.

Зарифа Нагиева
Вопросы организации статистического исследования
Резюме

В статье дана информация об основных этапах организации статистических исследований и преимуществах выборочных статистических обследований. Описаны типовые схемы статистических исследований, расматриваются вопросы составления программы обследования, составления плана и выбора метода выборки, оценки качества данных обследования, статистической оценки, а также представлены методы распространения данных обследования на генеральную совокупность.

Zarifa Naghiyeva
Issues of the organization of statistical research
Summary

The article provides information on the key stages of the organization of statistical researches and the advantages of sample surveys. The typical schemes of statistical studies are described, the issues of compilation of survey program, compilation of sample design, sampling method, survey data quality assessment, statistical estimation are reviewed, the methods of applying of survey data to total population are also presented here.

Ədəbiyyat

1. Л. Г.Батракова. Теория статистики: учебное пособие. М.:КНОРУС, 2010. 528с.
2. Л.М.Гохберг. Статистика науки. – М.:Издательство ТЕИС, 2003.
3. Р.А.Шмойлова, В.Г.Минашкин, Н.А.Садовникова, Е.Б.Шувалова. Теория статистики. Москва 2004.
4. А.Б.Луппов. Организация выборочного обследования. Учебно-методический материал. Москва 2012.
5. И.И.Елисеева, М.М.Юзбашев. Общая теория статистики: Учебник. М.: Финансы и статистика. 2002. - 480 с.